

INUIT PISINNAATITAAFFII PILLUGIT SIUNNERSUISOQATIGIIT
RÅDET FOR MENNESKERETTIGHEDER

Til
Departement for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og
Indenrigsanliggender
isn@nanoq.gl

19. august 2024

Vedr.: Rådet for Menneskerettigheders høringssvar til Forslag til Inatsisartutlov om støtte til ældre

Rådet for Menneskerettigheder (IPS) er den 19. juli 2024 blevet anmodet om bemærkninger til Forslag til Inatsisartutlov om støtte til ældre.

Formålet med forslaget til Inatsisartutloven er at sikre, at ældre personer modtager den hjælp og støtte fra samfundet, de har brug for. Lovforslaget skal styrke sagsbehandlingen og retssikkerheden for ældre personer med behov for pleje og omsorg ved at etablere klare ansvars- og opgavefordelinger og ved at forvaltningens pligter tydeliggøres. Dertil samles reguleringen af ældres ret til støtte i én lovgivning.

Målgruppen og lovens anvendelsesområde er afgrænset til ældre personer, der enten modtager alderspension efter Inatsisartutlov om alderspension eller opfylder betingelserne herfor.

IPS takker for denne mulighed for at kommentere på høringen og har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Generelt

IPS finder det positivt, at baggrunden for lovforslaget er et fælles politisk ønske om at styrke ældres rettigheder og at sikre, at alle ældre i landet har rammerne for et trykt og godt ældreliv. Ældretalspersoner, medier såvel som Ombudsmanden har de senere år belyst stærkt bekymrende forhold for ældre, så et øget fokus på og tydeliggørelse af ældres rettigheder i denne lov hilses velkomment af IPS.

Finansiering af lovforslaget

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at ved implementering af lovforslagets nye tiltag om forebyggende hjemmebesøg forventes hver kommune at afsætte i alt 1, 5 årsværk samt 1 mio. kr. i rejseudgifter. Dertil forventes det styrkede krav til det kommunale tilsyn rettet mod ældre at medføre en ekstraudgift på 3 mio. kr.

IPS gør opmærksomt på, at det af høringsmaterialet fremgår, at der ikke er angivet

merudgifter til oprettelsen af demensafsnit.

Henset til forslaget indførelse af 'støtteplaner' i ældreloven (inspireret af 'handleplaner' på børne- og handicapområdet), er IPS gennem Børnetalsmandens og Handicaptalsmandens rapporter blevet opmærksomt på de særlige udfordringer, kommunerne generelt har med sagsbehandling i forbindelse med udarbejdelse af handleplaner. På grund af manglende ressourcer i forvaltningerne er handleplanerne ofte mangelfulde, udføres ikke eller bliver ikke revideret løbende.

Dertil har såvel Ældretalspersoner og Ombudsmanden afdækket de meget bekymrende forhold, som nogle ældre lever under på landets plejehjem: Der har længe eksisteret massive rekrutterings- og fastholdelsesproblematikker i ældreplejen, hvilket udfordrer ældres ret til et værdigt liv med den rette omsorg og pleje. Desuden er der i dag lange ventelister til boliger i forvejen til ældre.

- IPS anbefaler, at nærværende lovforslag integrerer en detaljeret beskrivelse af de økonomiske og administrative udgifter, der skal afhjælpe såvel de eksisterende ressourceudfordringer i forvaltningerne som personale- og bolig manglen i ældreplejen.

Stigning i antallet af hjemløse ældre adresseres ikke

Høringsmaterialet indeholder et forslag om forebyggende hjemmebesøg. Forslaget bifaldes af IPS, men det anskueliggøres ikke i høringsmaterialet, hvordan hjemløse ældre nås med dette tilbud.

Ældretalspersoner har gjort opmærksomt på, at hjemløshed er et stigende problem blandt ældre.

- IPS anbefaler, at nærværende lovforslag integrerer en beskrivelse af en løsning for det stigende antal ældre hjemløse, der udgør en sårbar og udsat samfundsgruppe.

Evaluering af lovforslaget

IPS noterer sig, at forslaget følger op på en række politiske initiativer fra blandt andet Inatsisartut samt konkrete problemstillinger baseret på erfaringerne med den gældende lovgivning. Dertil, at forslaget tager hensyn til ønsker og anbefalinger fra aktører på ældreområdet, de kommunale sagsbehandlere og fra ledere i kommunerne. Endelig følges der op på fagfolks ønske om en fornyet og forbedret lovgivning om støtte til ældre.

IPS ser positivt på inddragelsen af de mange aktører og vil samtidig benytte anledning til at fremhæve vigtigheden af at registrere viden om hvorvidt nye tiltag opfylder formålet og får den positive virkning, der er tilsigtet.

- IPS anbefaler, at lovforslaget tilføjes en evaluering fra når loven træder i kraft med henblik på at overvåge og tilvejebringe viden i systematisk form om negative såvel som positive konsekvenser af loven.

På vegne af IPS

Tukumminnguaq Olsen Lyberth, næstforkvinde i IPS.

i

[Rapporter - Utoqqaat.gl](#)

[Inspektionsrapporter fra 2023 | Ombudsmanden for Inatsisartut](#)

[Ældretalsmand: Mange venter på plejehjemsplads | Sermitsiaq.AG](#)

[Ældretalsmand om Naalakkersuisut's ældrestrategi: - Toget er kørt, og der er nok af problemer, der skal løses - Utoqqaat.gl](#)

[Ældre menneskers liv og helbred i Grønland \(sdu.dk\)](#)